

Marts, fremsatte den daværende Socialminister og den daværende Ordfører adskillige meget dystre Udtalelser. Man maatte betænke, hvad der vilde kunne ske, hvis Lovforslaget ikke blev vedtaget; man fralagde sig ethvert Ansvar for, hvad der vilde kunne ske efter den 1. April, hvis Lovforslaget ikke blev vedtaget i den Form, hvori det forelaa i Folketinget fra Ministeriets Side. Jeg svarede, at jeg nærede ikke nogen som helst Frygt for, at ikke en uberettiget Strejke skulde kunne blive imødegaaet af Mestrene paa rette Maade. Jeg hævdede, at en Lov, der var vedtaget, maatte følges, og hvis man fra Organisationernes Side ikke vilde følge Loven, saa skulde vi fra Mestrenes Side nok tage det paa os at klare Sagen, og det har ogsaa vist sig senere hen, at vi kunde gøre det. Men den Gang tænkte jeg rigtignok ikke paa, at den Stilling, som der saa alvorfuldt taltes om, skulde blive en Generalstrejke. Vi tænkte den Gang kun paa en Normalstrejke, og det antager jeg for Resten, at Socialministeren og Ordføreren, Hr. Ivar Berendsen, ogsaa tænkte paa, men det blev det ikke. Det frygtelige Spøgelse, de manede frem, kom, men det kom gennem de samme Mænd eller deres Partier, det var dem, der frembragte Generalstrejken og alt det, de selv advarede saa kraftigt imod at fremkalde. Det er ganske vist blevet sagt fra forskellige Sider, at Bagernes Strejke var en almindelig Strejke, men vi har sort paa hvidt fra Bagernes Forbund i Danmark for, at den Strejke, der blev erklæret hos os, var en Generalstrejke, og de fulgte det glørværdige Eksempel, som Havnearbejderne og andre gav, ikke at holde op med Generalstrejken, skønt den blev blæst af. De maatte bøje sig, de maatte gaa ind paa at begynde at arbejde paa samme Betingelser som før og kunde saa derefter optage Forhandlinger med Mestrene. Jeg siger ingeniende dette for paa nogen Maade at haane Bagersvendene. Under normale Forhold har vi et udmærket godt Samarbejde med dem. Det har imidlertid undret mig meget at se alle Vegne i Pressen, at Svendene kun opnaaede 17 pCt., hvor de havde forlangt 50 pCt. for Overarbejde eller Natarbejde. Det undrer mig noget, for Svendenes Fordringer var ikke saa beskedne. De fordrede inden Strejken 100 pCt. for Natarbejde, saa meget, at det for en Bagersvend i en Rugbrødsfabrik vilde blive en Løn af 14 000 Kr. om Aaret, naar han skulde arbejde om Natten. Vi har nu

faaet en Ordning, som foreløbigt gælder til 1. April, i hvert Fald til Loven om Natarbejdets Afskaffelse er vedtaget. Men denne Strejke førte mere med sig, og det var noget, som ikke alene for Bagermestrene, men for hele Samfundet var meget beklageligt, nemlig at Rugbrødsfabrikkerne blev standset, ikke fordi Bagermestrene ikke kunde holde dem i Gang eller skaffe det Mandskab, der skulde til, men fordi der blev erklæret Sympatistrejke fra Kuskenes, Møllernes og Fyrbødernes Side. Ogsaa det Mandskab havde vi imidlertid parat, og vi havde fra det daværende Ministeriums Side, der afløste det Zahleske, Tilsagn om Beskyttelse af vore Virksomheder og kunde saaledes have holdt dem i fuld Drift, saa Befolkningen vedblivende vilde kunne have faaet de tilvante Brødsorter og ikke behøvede at holde sig navnlig til Franskrød, men delvis ogsaa til Sigtebrød, men Generalstrejken førte med sig, at det Ministerium, der havde garanteret os dette, maatte gaa af, og der kom et nyt Ministerium, som, skønt det den 7. April fra Statens Brødkornsadministration blev meddelt Indenrigsministeriet, at vor Beholdning af Hvedemel og Hvede var saa ringe, at den paa det indstændigste maatte anmode om, at vi øjeblikkelig, i hvert Fald fra den 15. April, maatte faa en Rationering af Hvedebrødet, lagde denne Anmodning til Side. Jeg mener, at den daværende Indenrigsminister har paataget sig et stort Ansvar overfor det danske Folk, idet han enten ikke har gjort det samlede Ministerium bekendt med Anmodningen, eller fordi Sagen, hvis han har gjort det, ikke fra Ministeriets Side den Gang blev taget op straks, saaledes at vi kunde faa Rationeringen tidligere. Derved vilde man have opnaaet, dels at Befolkningen havde faaet det billigere Rugbrød under hele Generalstrejken, dels at vi nu, saa længe dette Høstaar varer, havde kunnet faa 8 Hvedebrødsmærker i Stedet for de 4, vi nu faar. Jeg maa derfor i høj Grad complimentere den nuværende Indenrigsminister for, at han energisk og straks tog fat og saa hurtigt indførte Rationering, saaledes at dog dette ringe Kvantum Hvedebrød er garanteret os.

Det er beklageligt, at en saa omfattende og ansvarlig Administration som Statens Brødkornsadministration er saa sent paa Færde med sine Oplysninger, at den først den 7. April kan tilskrive Ministeriet om Beholdningernes Størrelse den 29. Fe-